

Invitasjon til dialog for utvikling av fremtidens hurtigbåt

Lars Fabricius, Rådgiver
Sør-Trøndelag fylkeskommune
lars.fabricius@stfk.no

Innovative
anskaffelser

Nasjonalt program for leverandørutvikling

NHO | KS | difi

SØR-TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

Ambisjon

(Sør-) Trøndelag fylkeskommune skal ut med nye tilbud på hurtigbåt-samband for perioden 2020-2024 og ønsker i forkant av disse å bidra til utvikling av nye energikilder for båtene. Hurtigbåtene sørger for en betydelig andel av det totale CO₂-utslippet i Trøndelag, og mer miljøvennlige løsninger vil bidra til å nå miljømål fylkeskommunen har satt seg. Det inviteres til tidlig dialog med teknologi-leverandører, rederi, infrastruktur-leverandører, og andre aktører som kan bidra til å utvikle fremtidsrettede energikilder og –løsninger for å drøfte hvordan utviklingen kan gjennomføres.

Innhold

AMBISJON	1
MÅL	3
SAMBANDENE	3
AKTØRENE	4
AKTIVE PARTNERE	4
OBSERVATØRER	4
NASJONALT PROGRAM FOR LEVERANDØRUTVIKLING	5
BEHOV	6
PROSESSMODELL	7
DIALOGKONFERANSE	8
PROGRAM – ENDRINGER BLIR FORTLØPENDE REGISTRERT PÅ DOFFIN	8
HVEM	8
OPPFØLGING	9
PÅMELDING	9

Mål

Sør – Trøndelag fylkeskommune har som mål å redusere utslippene i fylket med 40 % innen 2030 og innad i egen virksomhet med 50 %. Som en konsekvens av dette er energiforbruk og energibærere blitt en viktig del av alle anbud og nye anskaffelser. 85 % av utslippene fra egen virksomhet kommer fra samferdselstilbudet. For å redusere dette er det derfor satt et stort fokus på å endre energibærerne for kollektiv og ferjetilbud. Fylkeskommunen har også som mål at alle deler av virksomheten skal være godkjent som Miljøfyrtårn. Målene er vedtatt politisk og er en del av den politiske agendaen.

Sambandene

Trøndelag fylkeskommune har 3 større hurtigbåtsamband som i perioden fra 2020 til 2024 skal ut på nye anbud. Disse tre sambandene er Trondheim – Brekstad – Sandstad - Kristiansund [TK], Trondheim – Vanvikan [TV] og Namsos – Rørvik – Leka [NR]. De tre sambandene har litt forskjellige kjennetegn.

TK er et stort samband, med mange reisende, over 200.000 alene på strekningen Trondheim – Brekstad. Sambandet betjenes av stort materiell, 275 PAX, over en lengre distanse og betjenes ofte i stor hastighet opp mot 35 knop. Sambandet fungerer både som pendlerrute og som kobling mellom kystsamfunn, og er raskeste reisevei mellom Trondheim og Kristiansund. I tillegg betjener sambandet Ørlandet flystasjon som er en viktig militær base. Sambandet er fylkeskryssende og deles mellom Trøndelag og Møre og Romsdal fylkeskommune.

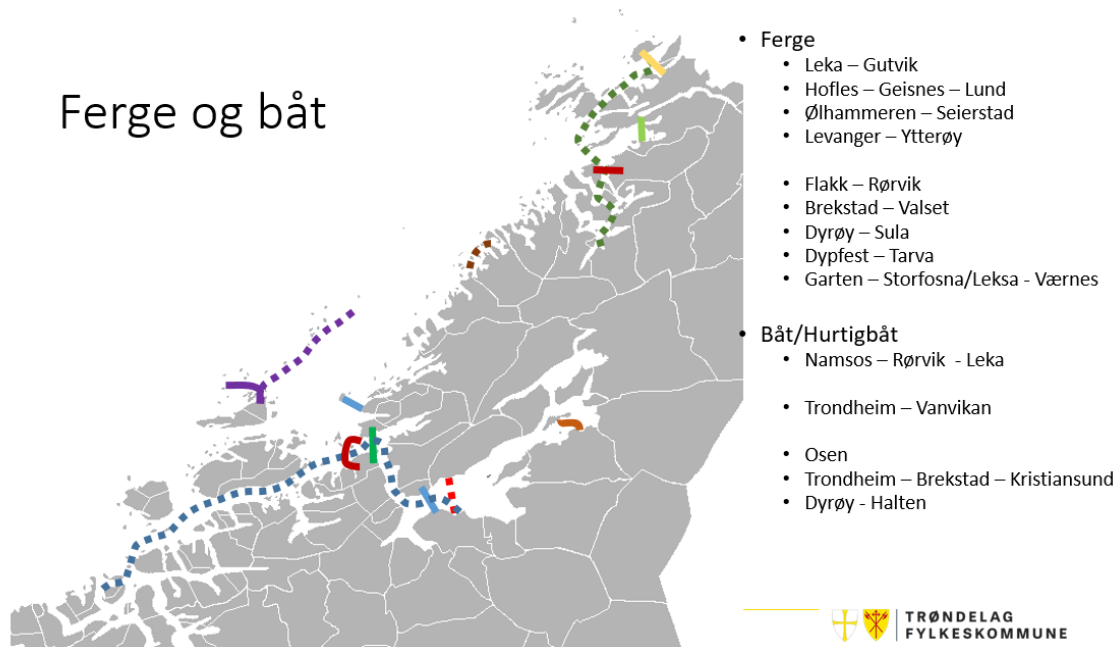
TV er relativt kort samband, med en mindre båt, som primært fungerer som en forlengelse av lokaltrafikken i Trondheim. TV har stor trafikk i rush, men liten utenom.

NR er mer typisk en langsgående, litt lengre rute med flere stopp. NR betjenes i lavere hastighet enn TK, og utfordres av hardere vær som stiller andre krav. NR betjener kysten av Namdalen, et område med omtrent 25000 innbyggere. Båten har 32.000 reisende årlig.

Aktørene

Sør-Trøndelag fylkeskommune har hovedsete i Trondheim. Fylkeskommunens organisasjon har ca. 2500 ansatte fordelt over primært skoler, tannhelse og administrasjon. Som fylke har vi et regionalt ansvar for utvikling av offentlige tilbud. Samferdselsavdelingen har et årlig driftsbudsjett på ca. 1,2 mrd og forvalter et investeringsbudsjett på 700 millioner årlig.

Prosjektet vil overføres til **Trøndelag fylkeskommune 1.1.2018**. Fylkeskommunens kommende enhet for sjøtransport vil ha det overordnede ansvaret for 14 samband innen ferje, lokalbåt og hurtigbåt. Enheten skal jobbe aktivt for å fremme innovasjon og utvikling innen regional sjøtransport.

Aktive partnere

Sogn og Fjordane fylkeskommune

Nord-Trøndelag fylkeskommune

Observatører

Hordaland fylkeskommune

Troms fylkeskommune

Oppland fylkeskommune

Nasjonalt program for leverandørutvikling

Gjennomføring av dialogprosessen

Om Nasjonalt Program for leverandørutvikling

For å sikre en god gjennomføring av denne markedsdialogen har prosjektet etablert et samarbeid med Nasjonalt program for leverandørutvikling, som vil støtte med kompetanse og bistand knyttet til dialogprosessen og veivalg av utviklingsfase og anskaffelsesprosess. Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO), Kommunenes organisasjon (KS) og Direktoratet for Forvaltning og IKT (DIFI) er eiere av Leverandørutviklingsprogrammet og har et partnerskap av departementer, nasjonale innovasjonsaktører, statlige virksomheter, kommuner og næringsliv. Programmets misjon er å fremme innovative offentlige anskaffelser som stimulerer til økt konkurranse og næringsutvikling, for slik å legge til rette for mer behovsrettede produkter og tjenester til bedre betingelser for offentlige kunder. Sentrale mål er å øke kunnskapen om innovative offentlige anskaffelser, samt øke gjennomføringen av slike anskaffelser. I denne sammenheng bidrar leverandørutviklingsprogrammet med blant annet kompetanse om innovative anskaffelser, samt mobilisering av bedrifter og bedriftsnettverk. For mer informasjon, se www.innovativeanskaffelser.no

Om markedsdialogen

For å sikre hensynet til likebehandling, konkurranse, gjennomsiktighet og forutsigbarhet i prosessen, lyses denne invitasjon ut på Doffin som en veiledende kunngjøring. Deltagelse i dialogen vil ikke forplikte noen av partene i veien videre. Formålet med markedsdialogen er å få innspill fra leverandørene på hvordan fylkeskommunene kan få dekt behovene for miljøvennlige energikilder til fremtidens hurtigbåter. På bakgrunn av denne åpne dialogfasen inviteres leverandører til å komme med ideer og forslag til hvordan vi kan løse våre behov best mulig. Målet er å få best mulig kunnskap om mulighetsrommet og alternative løsninger som finnes i markedet. Det inviteres til påfølgende 1.1-møter etter dialogkonferansen (se til slutt i dokumentet).

Behov

Sør-Trøndelag fylkeskommune (Trøndelag fylkeskommune fra 1.1.2018) ønsker i samarbeid med flere fylkeskommuner å bidra til utvikling av nye miljøvennlige energikilder for hurtigbåter med den hensikt å stimulere til utviklingen av fremtidens hurtigbåt i forkant av ny kontrakt på sambandene fra 2022/2024.

Et utviklingsløp kan være at fylkeskommunene sammen med leverandører utvikler løsninger med et bestemt mål. Fylkeskommunen vil i aktivt samarbeid med rederier, verft, tekniske leverandører, FOU miljøer og offentlige aktører m.fl. forsøke å finne frem til en eller flere måter å erstatte dagens dieseldrevne hurtigbåter med båter drevet av nullutslippsløsninger som f.eks. hydrogen eller batteri. Gjennom et utviklingsløp på muligens/forhåpentligvis 2 år vil tilbyderne jobbe aktivt for å løse problematikken knyttet til de tre ulike sambandene Trondheim – Brekstad, Trondheim – Vanvikan og Trondheim - Kristiansund. Tilbyderne vil få midler til utviklingen. På dialogkonferansen vil det bli skissert ulike former for utviklingsløp, både rene FoU-prosjekter og prosedyrer og modeller som fremmer innovasjon i anskaffelser (eksempelvis før-kommersielle anskaffelser). Fylkeskommunene trenger tilbakemeldinger fra markedet / leverandørene på hvilke løp som er mest hensiktsmessig. Nye løsninger skal kommersialiseres i anbudet om strekningene som skal gjelde fra 2022/2024.

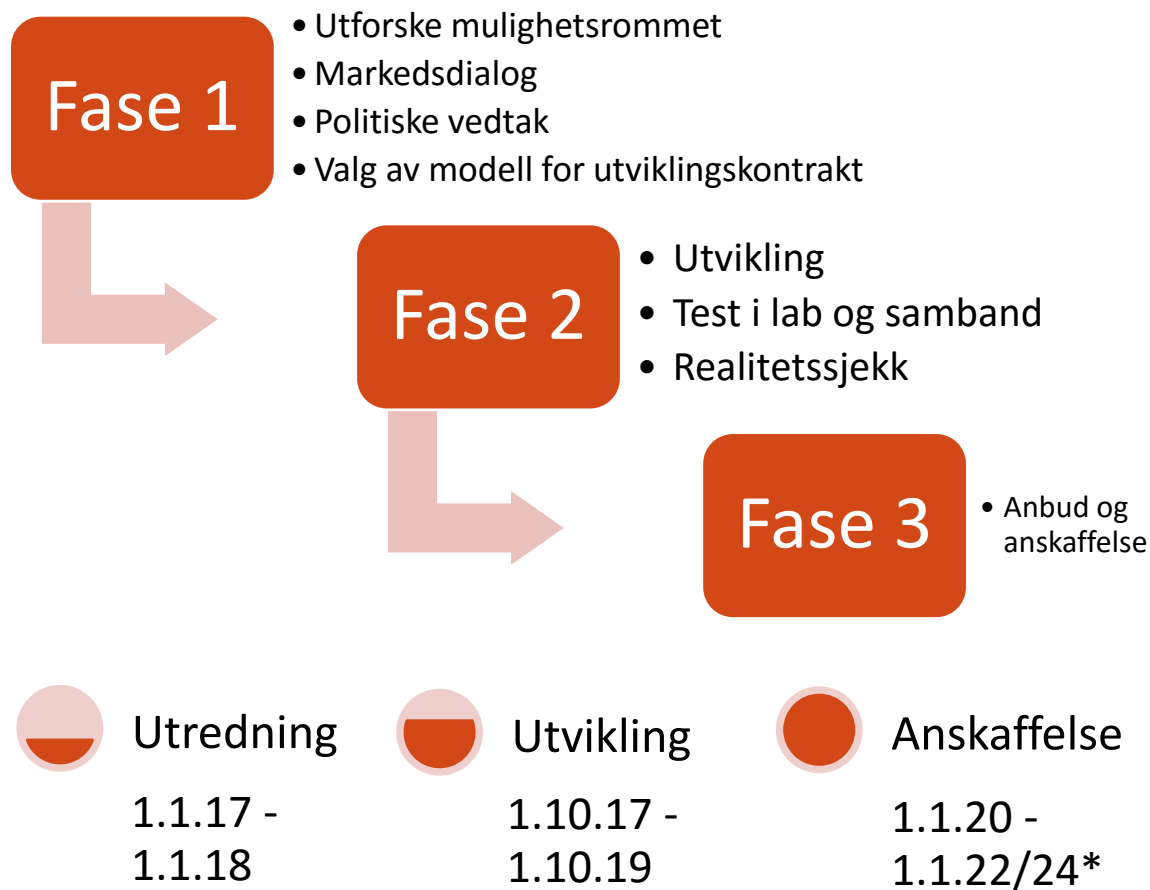
Prosjektet gjennomføres i nært samarbeid med andre fylkeskommuner. I selve utviklingskontrakten vil disse fylkene fremme sine behov og legge sine samband til grunn for utviklingen. Deltagere i utviklingskontrakten vil således kunne treffe et vesentlig større marked med sitt produkt en Trøndelag fylkeskommune.

Per i dag er hurtigbåt en av de største enkeltkildene til utslipp fra kollektivtrafikken og en av de vanskeligste å gjøre noe med. Ingen kjent nullutslippsteknologi er per i dag testet på hurtigbåt og all utvikling vil være nybrottsarbeid. Med nullutslipp mener fylkeskommunene primært fornybar elektrisitet fra batteri eller hydrogen, men er åpen for andre løsninger. Fylkeskommunene ønsker å bidra til å fremme løsninger som gjør det mulig med f.eks. hydrogen i sambandet Namsos – Rørvik - Leka, hydrogen/batterihybrid i sambandet Trondheim - Kristiansund og ren batteridrift i sambandet Trondheim - Vanvikan. Samlet sett vil tiltak på de overnevnte sambandene kunne gi en reduksjon på inntil 23000 tonn CO2 pr. år. I tillegg kommer andre effekter som reduserte lokale utslipp, mindre støy og nye forretningsmuligheter til leverandørene.

Næringsutvikling

Muligheten for å styrke næringsutvikling er en viktig motivasjonsfaktor for fylkeskommunene. Den maritime næringen i Norge har en sterk teknologisk næringsklynge som er blant de fremste i verden. Utviklingen av maritim teknologi og verftsindustri er sentrale aktører i Norge, og all kunnskap som bygges opp i dette prosjektet vil kunne åpne nye markedsmuligheter og selges videre. Omstillingen til et nullutslippssamfunn krever også en endring i produksjon og lagring av energi. Produksjon av vindkraft på f.eks. Fosen vil kunne bli omdannet til hydrogen og benyttet til energiproduksjon eller transport på andre steder. Dersom hurtigbåten går på hydrogen vil dette skape et marked som stimulerer til produksjon av hydrogen.

Prosessmodell

*avhengig av behov og bruk av opsjon

Dialogkonferanse

Som en del av dialogprosessen ønsker Sør-Trøndelag fylkeskommune å invitere til en dialogkonferanse om fremtidens hurtigbåt.

Dato: 29. mai 2017

Sted: Scandic Hotell Hell, Værnes

Program – endringer blir fortløpende registrert på Doffin

PROGRAM (TENTATIVT)		
09.30 – 10.00	Velkommen	Erlend Solem, fylkesdirektør samferdsel Trøndelag
10.00 – 10.30	Fremtidens hurtigbåt	-
10.30 – 10.50	Innovative anskaffelser	Hilde Sætertrø, prosjektleder Nasjonalt program for leverandørutvikling
10.50 – 11.10	Muligheter for støtte	NOx-fondet, Innovasjon Norge, Enova
11.10 – 11.30	Utviklingskontrakten	Lars Fabricius, prosjektleder fremtidens hurtigbåter
11.30 – 12.30	Lunsj	
12.30 – 12.50	Nullutslipp mulig?	Erik Ianssen, daglig leder Selfa Arctic
12.50 – 13.10	Energi fra land	Trønderenergi
13.10 – 14.10	Fylkeskommunale behov	Andre fylkeskommuner
	Pause	
14.30 – 15.00	Dialogprosessen og veien videre	Lars Fabricius
15.00 – 17.00	Møtearena*	
17.00	Middag	

*Møtearena: Mulighet for korte innlegg og presentasjoner fra de som måtte ønske det (leverandører), diskusjon, speed-dates eller lign., tema og opplegg avhenger av påmeldinger og hva som er ønskelig hos deltakerne. Meld gjerne inn på forhånd hva som ønskes.

Hvem

- Vi inviterer bredt til dialogkonferanse og ønsker oss deltagere fra blant annet:
- Leverandører som kan levere/utvikle løsninger på beskrevet behov (bygge båter, teknologiutvikling, energikilder osv.)
- Kommuner/fylkeskommuner med tilsvarende behov og interesse for slike løsninger
- FoU-aktører som kan bidra med kunnskap og prosjekter som gjør løsningene mulig
- Aktører som administrerer/har ansvar/utformer regelverk for transport på sjøen (Kystverket og Sjøfartsdirektoratet)
- Virkemiddelapparatet med ulike støtteordninger – både for miljøvennlige driftsformer og autonomitet (Enova, NFR, Innovasjons Norge mm)
- Operatører/rederier og representanter for næringen

Oppfølging

Det vil bli gjennomført 1 – 1 møter med alle som ønsker det. Disse møtene vil fortrinnsvis gjennomføres i uke 24 og 25. Påmelding og avtale om tid gjøres snarest etter dialogkonferansen og senest 5.6.2017. 3 dager før avholdelse av 1:1-møtet ber vi om innlevering av skriftlig innspill i et innspillsnotat på hvordan dere ser mulighetene for å løse behovet, og hvordan utviklingen kan gjennomføres. Dette vil være utgangspunkt for samtalene. Alle innspill behandles fortrolig og det føres ikke referater fra møtene.

Påmelding

All påmelding skjer på [denne siden](#). Spesifiser gjerne om du ønsker å delta på middagen og om du allerede nå ønsker 1-1 møte i aktuelle uker .